

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Ejusdem epistola ad Magnum Archiepiscopum Senonensem, de
confirmatione regulae Canonicorum

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

EPISTOLA

AD MAGNUM ARCHIEPISCOPUM SENONENSEM

De confirmatione regulæ Canonorum decretæ in Concilio
Aquisgranensi anno DCCCXVI.

Gloriosissimus Hludouicus superno munere victor semper Augustus venerabili in Christo Magno Senonicæ urbis Archiepiscopo in Domino salutem. Sicut vobis nuperrime in sacro conventu, quem Deo annuente Aquisgrani palatio aggregavimus, ubi multa favente Christo ecclesiasticè immo catholicè acta sunt, meminimus promississe, missimus tuæ venerandæ paternitati per præsentis Missos nostros, Ermenfredum videlicet & Haymonem, formulam canonicæ institutionis quam idem sacer conventus ex sanctorum patrum sparsim digestis sententiis colligere atque in unum congerere studuit: quam quia vobis transcribendi angustia temporis facultatem denegavit, studij nostri fuit eam diligenter transcribi jubere, ut absque ulla depravatione aut detruncatione textus ejus ad vos usque incolumis perferretur. Proinde has litteras ad tuam direximus sanctitatem; per quas jubemus ut memor admonitionis nostræ, suffraganeos tuæ dioceseos loco & tempore competenti ad te convocare studeas, & eandem institutionem per singula capitula coram ecclesiasticis ordinibus prælegi facias, & qualiter eam sacer conventus ob emolumentum animarum instruere salubriter curaverit, patenter edoceas, & his qui canonicæ professionis censentur nomine, secundum ministerium tibi divinitus collatum & nostræ auctoritatis præceptum coram memoratis Missis nostris observandam percenseas. Eorum autem qui tardioris sunt ingenij, & eam fortè plenè intelligere nequeunt, tuo sive comprovincialium tuorum Episcoporum dono scientiæ polentium studio ejus notitia sensibus perfundatur. Nam & tuam nihilominus providam volumus esse beatitudinem ut eam sollerti cura prædicti Missi nostri omnes, prout insinuaveris, transcribere absque ulla depravatione & detruncatione præmonent; quoniam qualiter diligenter stu-

diosèque, distinctè & apertè transcribatur, illos satis instituumus. Cujus nempe exemplar idcirco in armario palatii nostri recondi fecimus ut per hoc nosse & inquirere possemus utrumne ab aliquo negligenter transcripta fuerit: quia, ut comperimus, dum in eodem sacro Concilio perlegeretur, antequam coram nobis ab eodem Concilio prolata, & necdum mensura cibi & potus planè statuta fuisset, invidi magna ex parte illam detruncantes, quædam capitula inconsultè ex ea transcripserunt. Vnde necesse est ut si aliquem in tua diocesi tale fecisse repereris, hujusmodi factum coram provincialium tuorum Episcoporum conventu & coram præscriptis Missis nostris frustreris, & hanc authenticam, ut præmisimus, diligenter, sicut Missi nostri eis insinuaverint, transcribi percenseas. Volumus ergo ut omnes prælati Canonorum diligenter illam transcribant, studiosè intelligant, efficaciter, quantum Dominus eis posse dederit, ob suam subditorumque utilitatem opere adimplere procurent; ut quando nos, sicut in eorum sacro & venerabili Concilio generaliter omnibus diximus, Missos nostros hujus negotii inquirendi gratia per univèrsum imperium nostrum Kalendis Septembris venturis direxerimus, omnes, prælati videlicet & subditi, juxta capacitatem & possibilitatem suam, eadem instructione informati atque instructi, ejusdem operatores inveniantur strenui. Quoniam diligenti indagine vite Commite inquirere jubebimus qualiter unusquisque prælatorum ministerium suum expleat, qualiter jussioni nostræ in claustris & ceteris Canonorum necessariis habitationibus, & in eorum stipendiis dandis, & receptaculis pauperum præparandis obtemperaverint, vel quis clerum suum secundum hujus institutionis normam & cetera spiritalia exercitia informare studuerit, aut si quis quem eorum quos in Dei

M m iij

servitio rationabiliter gubernare potuit causa avaritiae abjecerit: quia ut haec quae praemissimus absque ullius difficultatis oppositione in locis in quibus facta necdum erant fieri opportunissime possent, unius anni spatium, sicut nosti, ad haec peragenda tribuimus. Qui vero hoc annuo tempore nostrae immoque Dei iussioni juxta vires obtemperare neglexerit, ceteris, ne talia facere audeant, terrorem proculdubio incutiet. Missimus itaque tibi institutionis formam quam idem sacrum & venerabile Concilium ex sanctorum patrum sententiis diligenter excerptis, & sanctimonialibus in uno collegio canonicè degentibus observandam percensuit: quam sive per te, sive per comprovinciales tuos Episcopos, in omnibus tuae dioeceseos puellaribus monasteriis, in quibus canonicè vivitur, studiosè praescriptam haberi volumus. Sed & hoc decernimus, ut à vobis tam Abbatissis quam ceteris sanctimonialibus tradatur, & qualiter eam tenere debeant vestro studio informetur. Ceterum nisi aliquam Abbatissarum quando nos ad praesentiam nostram venire iusserimus, alio tempore volumus ut Abbatissae propriis in monasteriis resideant, & secundum hanc institutionis formam vivere sibi quae subjectas gubernare decertent; & nullis illarum per villas residendi aut foras qualibet occasione accepta evagandi suisque voluptatibus deserendi licentiam attribuunt. Quamquam enim nonnulli Clerici monasteria puellarum, & nonnulli laici monasteria virorum etiam ac puellarum habeant, tua tamen debet providere solertissima industria ut in omnibus locis sub tua dioecesi constitutis, ubicunque congregationes Clericorum & sanctimonialium sunt, juxta possibilitatem & facultatem rerum secundum hujus institutionis formam vivant. Quia nulla est omnino Ecclesia, quae facultates habeat, ubi non possint tot talesque gubernari qui divinum expleant officium, & ubi hospitalitas juxta vires non possit diligi. Nos quoque praefatos Missos nostros ad tuam sanctitatem ideo direximus ut tuum ceterorumque ecclesiasticorum in tua dioecesi consistentium

diligenter atque subtiliter in hoc negotio intuerentur studium, & tibi opem in ceteris commonendis ferrent; qui & nobis referrent qualiter praelati & praelatae eam libenter susceperint, diligenterque transcribere studuerint, & devotè adimplere juxta vires curaverint: quoniam tandiu illos in tua vel comprovincialium tuorum dioecesi morari & discurrere unà cum Misso tuo iussimus donec ab omnibus memoratae formulae transcriberentur; ut videlicet cuncta procurantes, diligenterque taxantes, cum ad nos illos redire opere expleto tempus permisit, cuncta quae acta sunt vestro utrorumque scripto notentur, atque per ipsos tuumque Missum nostrae dinoscantur intimentur, ut sciamus quibus gratiarum actiones referre, quosque etiam dignis correptionibus corrigere debeamus. Si vero aliquis tuae dioecesis eidem institutioni nostraeque admonitioni procaciter reniti voluerit, & ea quae ab eodem sacro & venerabili Concilio constituta atque decreta sunt, quantum Dominus eis posse dederit, observare contempserit, praecipimus ut si antea hujusmodi non se correxerit, quicumque ille est, ante praesentiam nostram tua vel Missorum nostrorum admonitione venire festinet; quatenus à nobis juxta quantitatem culpae dignè corrigatur. Direximus praeterea tibi pondus & mensuram secundum quam Clericis & sanctimonialibus panis & potus aequaliter tribuenda sunt, quae ut ab omnibus firmissimè atque inviolabiliter teneatur decernimus, & ne quid incrementi aut detrimenti à quoquam patiantur modis omnibus inhibemus. Tuam igitur in calce hujus epistolae admonemus sanctitatem ut secundum ministerium tibi divino munere collatum nostrae in hoc negotio saluberrimae admonitioni obedienter atque inexcusabiliter pareas, & ceteris in parendo exemplum bonum tribuas. Dignum quippe est ut quanto sublimius sacerdotij dignitate aliis superemines, & à nobis venerabiliter diligeris, tanto magis ad Dei nostramque voluntatem faciendam devotioem te atque promptiorem exhibeas. Vale in Domino, & ora pro nobis.

